

Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych

Biuro Dyrektora Generalnego UdSKiOR

Zbiorcza informacja o petycjach rozpatrzonych w 2021 r.

W 2021 r. do Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych wpłynęło 5 petycji; wszystkie zostały rozpatrzone bezpośrednio przez Urząd.

Petycje dotyczyły następującej problematyki:

- petycja z dnia 28 stycznia 2021 r. – ustanowienia święta państwowego upamiętniającego dzieci i młodzież walczącą o wolność i niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej (w dniu 17 kwietnia w rocznicę pośmiertnego udekorowania Antosia Petrykiewicza Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti militari V klasy) – rozpatrzono pozytywnie pismami z dnia 2 lutego 2021 r. do Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Prezesa Rady Ministrów popierającymi przedmiotową inicjatywę;
- petycja z dnia 28 lutego 2021 r. – przyznania uprawnień do świadczeń osobom przymusowo wcielonym do Powszechnej Organizacji „służba Polsce” i zatrudnionym bez wynagrodzenia – rozpatrzono negatywnie pismem z dnia 24 maja 2021 r. informującym o tym, że poprzednie petycje w tym zakresie, między innymi petycja z dnia 11 lutego 2016 r. skierowana do prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, petycja z dnia 14 marca 2018 r. skierowana do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej czy petycje wnoszone do Komisji petycji Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w trakcie VII, VIII i IX kadencji, zostały rozpatrzone negatywnie, w związku z czym Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych nie widzi możliwości jej uwzględnienia;
- petycja z dnia 19 marca 2021 r. – zmiany ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich w ten sposób, aby w świetle cyt. ustawy wystarczającym do nabycia uprawnień był „jednomiesięczny okres represji hitlerowskich wobec dziecka polskiego urodzonego w III Rzeszy Niemieckiej podczas robót przymusowych jego rodziców na podstawie samego faktu urodzenia się dziecka w okresie represji

i bez względu na faktyczną długość trwania tych represji – rozpatrzono negatywnie pismem z dnia 14 kwietnia 2021 r. informującym o tym, że świadczenia wypłacane z budżetu państwa dla ofiar zbrodniczej polityki III Rzeszy nie mają charakteru odszkodowawczego, gdyż to nie państwo polskie było sprawcą szkód, jakie wyrządzono tym osobom. Zatem ustawodawca ma swobodę w określaniu zarówno kręgu podmiotowego beneficjentów, jak i warunków, jakie muszą oni spełniać, by otrzymać świadczenie. Stanowisko to zostało potwierdzone w judykaturze, np. w uchwale Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 października 1998 r., w której stwierdzono, że „pozostaje w zgodzie z zasadą państwa prawnego przyznanie uprawnień do świadczenia tylko pewnej ściśle określonej grupie osób srożej represjonowanych, z pominięciem osób, które doznały represji mniej dotkliwych [...] Takie unormowanie nie stanowi dyskryminacji innych osób”. Jednocześnie poinformowano, że analogiczna w treści petycja była w 2018 r. przedmiotem prac Komisji do Spraw Petycji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i – pomimo pozytywnego stanowiska Urzędu – nie znalazła poparcia wśród posłów;

- petycja z dnia 17 maja 2021 r. – zwiększenia wsparcia państwa dla środowiska kombatanckiego – rozpatrzono negatywnie pismem z dnia 16 sierpnia 2021 r., w którym poinformowano, że polski system wsparcia kombatanatów i ofiar represji systemów totalitarnych nie ma precedensu w Europie. Poinformowano przy tym o uprawnieniach i świadczeniach przysługujących kombatanantom, jak również wdowom i wdowcom po nich;
- petycja z dnia 12 października 2021 r. – przyznania działaczom opozycji i osobom represjonowanym z powodów politycznych przywileju ustalenia wieku emerytalnego 60 lat dla mężczyzn i 55 lat dla kobiet oraz stałego zasiłku w przypadku braku dochodów – rozpatrzono negatywnie pismem z dnia 26 października 2021 r. informując o uprawnieniach i świadczeniach przysługujących działaczom opozycji antykomunistycznej i osobom represjonowanym

z powodów politycznych. Poinformowano również, że nie są planowane w najbliższym czasie prace mające na celu obniżenie granicy wieku przejścia na emeryturę, przy czym wskazano, że możliwa w tym zakresie jest inicjatywa Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Wskazano również, że trwają prace studyjne nad możliwością przyznania specjalnego świadczenia tym działaczom będącym w wieku emerytalnym, którzy nie posiadają prawa do żadnych świadczeń emerytalno-rentowych.